

FORMULAR PËR SYLLABUS TË LËNDËS: GJENETIKA KUANTITATIVE DHE BAZAT E PËRMIRËSIMIT GJENETIK

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Bujqësisë dhe Veterinarisë
Titulli i lëndës:	Gjenetika kuantitative dhe bazat e përmirësimit gjenetik.
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	2te
Numri i orëve në javë:	3+2
Vlera në kredi - ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Prishtine
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr Hysen Bytyqi Universiteti i Prishtinës - Fakulteti i Bujqësisë dhe Veterinarisë Departamenti i Zooteknisë në Zootekni.
Detajet kontaktuese:	Fakulteti i Bujqësisë dhe Veterinarisë Zyra Nr. 26
Përshkrimi i lëndës	
	Përmbajtjen e kursit: Ky kurs hyrës tenton të udhëheq studentët nëpër gjenetiken kuantitative dhe bazat e përmirësimit gjenetik. Veçanërisht, ky kurs ofron bazën themelore shkencore të trashëgimisë gjenetike, korrelacionet, përgjigjen e inbreeding'ut dhe kryqëzimit, mutacionet dhe rekombinimet, etj të cilat luajnë një rol shumë të rëndësishëm në krijimin e variacionit gjenetik, i cili është baza për evolucionin dhe variacionet fenotipike dhe gjenetipike, në përgjithësi.
Qëllimet e lëndës:	Lënda Gjenetika kuantitative dhe bazat e përmirësimit gjenetik ka për qëllim rritjen e njohurive të nxënësve në lidhje me zhvillimin e një kuptim bazë të rolit të gjenetikës sasiore në kafshët dhe bujqësinë, si një e tërësi. Programi i këtij kursi do të ndihmojë gjithashtu të shpjegon se ndryshueshmëria e natyrshme që dallon një individ tjetri, trashëgimia e karaktereve, gjenetikës së popullacionit dhe proceset evolutive, etj.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të: • Përshkruajnë dhe të vlerësojnë në mënyrë kritike teoritë më të mëdha dhe qasjet në gjenetikën e kopulacionit moderne. • Interpretojnë analiza standarde të gjenetikes kuantitative dhe popullacionit duke përdorur llogaritjet e dorës dhe mjete në dispozicion software, • Vlerësojnë vlefshmërinë e rezultateve eksperimentale të tilla si fenotipore dhe

	gjenotipore sasiore në vazhden e historisë të popullacioneve të ndryshme, • Në mënyrë sasiore të shpjegoj mekanizmat e inbreeding'ut dhe kryqëzimit.			
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)				
Aktiviteti	Orë	Ditë/	Javë	Gjithsej:
Ligjërata	3.0	15	15	45.0
Ushtrime (pune praktike, seminare, ushtrime, etj)	2.0	15	15	30.0
Kontakte me mësimdhënësin/konsultime	1.0	15	15	15.0
Detyra të shtëpisë	1.0	15	15	15.0
Projekte, prezantime..etj.	1.0	9	6	9.0
Koha e studimit vetanak	2.0	15	15	30.0
Përgatitja përfundimtare për provim	2.0	3	2	6.0
Totali	12.0	102	98	150.0
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, qasje interaktive, konsultime, punim seminari, punë në grupe, etj. Ligjërata (30%) Puna praktike (pune fushore, pune laboratorike) (30%) Pune individuale dhe prezantim nga studentet (20%) Udhëzues tjerë (10%) Vlerësimi (10%)			
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 20% Vlerësimi i dytë: 20% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 10% Provimi final 40% Total 100%			
Literatura				
Literatura bazë:	D. S. Falconer, Trudy F. C. MacKay: Introduction to Quantitative Genetics. Rebound by Sagebrush, 1996. ISBN: 0-582-24302-5. Lynch, M. and B. Walsh. 1998. Genetics and Analysis of Quantitative Traits. Sinauer.			
Literatura shitesë:	Hedrick, P.W. Genetics of Populations. 4th edition. 2011. Jones and Bartlett. ISBN-13 978-0-7637-5737. Materialet e ligjëratave dhe ushtrimeve (Skriptat) të përgatitura nga arsimtari i lendes (Hysen Bytyqi) të cilat do të dozohen studenteve në fund të çdo			

	ligjërata (ose këto skripte do të vendoset në faqen e Fakultetit të Bujqësisë dhe Veterinarisë në Prishtinë). Artikuj shkencor të mësimdhënësit të lëndës të cilët mund të gjenden në faqet e revistave shkencore Internet).

Plani i dizajnuar i mësimi:

Java	Ligjërata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Përbërja gjenetike e një popullacioni.
<i>Java e dytë:</i>	Gjenetika e Mendelit
<i>Java e tretë:</i>	Frekuencat e gjeneve dhe gjenotipet. Hardy-Weinberg ekuilibri.
<i>Java e katërt:</i>	Ndryshimet e frekuencave të gjeneve, migrimi, mutacion, përzgjedhjet.
<i>Java e pestë:</i>	Popullatat e vogla; popullata idealizuar; mostrimi.
<i>Java e gjashtë:</i>	Fenotipet dhe gjenotipet
<i>Java e shtatë:</i>	Bazat e seleksionimit natyror dhe artificial
<i>Java e tetë:</i>	Variacioni i vazhdueshëm: Vlera e mbarështimit; epistasza.
<i>Java e nëntë:</i>	Varianca: Komponentet e varainces.
<i>Java e dhjetë:</i>	Komponenta gjenetike; komponenta mjedisore.
Java e njëmbëdhjetë:	Inbreeding'u dhe kryqëzimi
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Heritabiliteti: vlerësimi i heritabilitetit.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Përzgjedhja; reagim ndaj zgjedhjes; matja e përgjigjes; informacion nga të afërmit; përzgjedhja indeksi.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Karaktersistikat e korrelacionit; korrelacionet gjenetike dhe mjedisore.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Korrelacioni si reagim ndaj përzgjedhjes (seleksionimit).

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Pjesëmarrja e studenteve e ligjërata dhe ushtrime është e obligueshme. Reflektimi në punë në grupe është i dëshirueshëm.